

Editörden.....

Kıymetli Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi Okurları, dergimizin 9. Sayısını sizlere sunmanın heyecanını yaşarken öncelikle sizleri saygı ve sevgiyle selamlarım.

Bu sayımızda, Türkiye’den ve Yurt dışından olmak üzere toplam beş makale yayınlanmış ve bilim dünyasına kazandırılmıştır. Bu vesile ile yazarlarımıza, hakemlerimize ve tabii ki bizleri okuyan siz değerli okurlarımıza en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kıymetli dostlar, tarih ve düşünce denilince milli birlik ve beraberliklerimizin ana unsurlarını ve Türk dünyası gönül bağlarını anmamak olmaz. İzninizle satırlarımda Türkistan ve Türkiye Türklüğü gönül bağları, tarihi ve milli dinamiklerimiz hakkında duygularımı sizlerle paylaşmak istiyorum:

Tarihte sayısız etnisitelerin yaşadığı 50 milyon kilometrekare huduta yaslanan dünyamızda çok az ülke ve kavimler dünya uygarlığının evrimsel gelişimine ve zaman zaman yaptığı sıçramalarına önemli katkılarda bulunmuşlardır. Bunlar herkesin bildiği eski Çin, Mısır, Hindistan, Türk, Roma, Arabistan ve Mezopotamya, Karfagen, Avrupayla beraber Güney Amerikadaki 2-3 eski medeniyetlerdir. Daha sonradan ortaya çıkan uygarlıklar da bu eski kültür alanlarında onlardan kalma dinamikler sayesinde oluşmuşlardır.

Ata yurdumuz Türkistan işte yukarıda kaydedilmiş bölgeler ile beraber insanlığın gidişatına yön veren dünya uygarlığının beşiklerinden biridir. En eski zamanlardan ta 18. yüzyıla kadar bu coğrafyada her zaman güçlü bir uygarlık, kültür ve medeniyet vardı. Türkistan tarihte her zaman büyük uygarlıklara vatan olduğu için buralarda her devrin en büyük bilim adamları, şair ve yazarları, sanatçıları yetişmiştir. İster antik kültür, ister eski kültür, ister İslam kültürü alanında olsun, Türkistan her zaman âlim ve füzalaların, danişmend ve şairlerin, ustalar ve zanaatkarların yurdu olmuştur.

Bu siyasi ve kültür coğrafyasından Alp Er Tunga, Oğuz Han, Sultan Sancar, Alparslan, Cengiz Han, Emir Timur, Babürşah gibi cihan fatihleri, Farabi, el-Harezmi, Biruni, İbni Sina, Kaşgarlı Mahmut gibi dünya biliminin temellerini atan bilim adamları; Ahmet Yesevi, Yusuf Has Hacıp, Nevayi, Abay, Mahdumkulu gibi cihan edebiyatının büyük ustaları yetişmiş, insanlığın siyasi, medeni ve kültür tarihine kendi imzalarını atmışlardır. Bugünlerde bu ulu atalarımız ve dedelerimiz toplam nüfusu 65 milyonu geçen Türkistandaki 5 kardeş Cumhuriyetteki soydaşlarımız ile beraber tüm Türk dünyasının gurur ve onur kaynağıdır.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Sayın İslam Kerimov’un girişimiyle 15-16 Mayıs 2014 tarihlerinde Semerkant şehrinde "*Ortaçağlardaki Doğu bilim adamları ve düşünürlerinin tarihsel mirası, onun çağdaş uygarlığın gelişmesindeki rolü ve önemi*" konulu Uluslararası Sempozyum düzenlenmiş ve bu ilmi kurultaya Türkiye, İtalya, ABD, İngiltere, Almanya, Rusya, Japonya, Çin, Güney Kore, Hindistan, Endonezya, Mısır, Suudi Arabistan dâhil olmak

üzere yaklaşık elli ülkeden gelen bilim adamları katılmıştır. Özbekistan Devlet Başkanı, bu bilgi şölenine bizzat katılarak açılış konuşması yapmıştır. Sayın İslam Kerimov, konuşmasında Özbekistan'ın da dâhil olduğu Türkistan kültür coğrafyasının bilim ve sanat adamlarının dünya feni, medeniyeti, sanatı ve edebiyatına önemli katkısını yüksek değerlendirerek

"Doğu, özellikle, Orta Asya bölgesi IX-XII ve XIV-XV yüzyıllarda gerçekleşen ve dünya bilimsel topluluğunca haklı olarak Doğu Rönesansı olarak tarif edilen iki güçlü bilimsel ve kültürel sıçramaların temellerini oluşturmuş ve bu gelişmeler dünyanın diğer bölgelerindeki Rönesans süreçlerini önemli ölçüde etkilemiştir" demiştir.

Gerçekten de bugünlerde Orta Asyadaki kardeş Cumhuriyetlerin hudutlarını kapsayan ata yurdumuz Türkistan'da Doğu ve İslam Rönesansının en büyük simaları doğup büyümüştür. Bilim, kültür, sanat, medeniyet ve edebiyatın gelişmesi, büyük bilim adamları, düşünürler, şairler ve sanatçıların ortaya çıkması için ise büyük devletler, uygarlıklar kurulmalıdır. IX-XII yüzyıllarda yetişen el-Buhari, İbni Sina, el-Beruni, Kaşgarlı Mahmut; XIV-XV yüzyıllarda yetişen Uluğ Bey, Ali Kuşçu, Ali Şir Nevayi gibi bilim adamları ve düşünürler onların yaşadığı Samaniler, Gazneliler, Karahanlılar, Timurlular gibi büyük devletlerin meyveleridir. Sırasıyla bu düşünür ve bilim adamları kendi anayurtlarının şöhretini dünyaya yaydılar, Türkistanımızın dünya tarafından ilim ve fen, edebiyat ve sanat bostanı olarak bilinmesini sağladılar.

Bilim, sanat, edebiyat gelenekleri ve yetenekleri insanların ve toplulukların genlerine kadar ineceği ve genler üzerinden nesilden nesile aktarılacağı bugünlerde herkesin bildiği gerçektir. Türkiye Türklüğü'nün genlerinde büyük bilgin, düşünür atalarımızın o yetenekleri yattığı şüphesizdir. Demek ki, yeni İbni Sinaların, Berunilerin, Kaşgarlı Mahmutların, Mevlanaların, Uluğ Beylerin, Nevayilerin, Yunus Emrelerin, Abayların, Evliya Çelebilerin, Mahdumkuluların ortaya çıkışını çalışarak, okuyarak, öğrenerek, araştırarak sağlayabiliriz... Bir de atalarımız temellerini attığı günümüzün teknolojisi yardımıyla...

Anadoludan binlerce kilometre uzaklıkta bulunan Türkistan ve oralarda gelişen kültür, medeniyet ve bilim buralarda Türk İslam kültürünün yerleşmesinde büyük katkıda bulunmuştur. Türkistan kültürü son asırlara kadar Anadolu, Avrupa ve Orta Doğuda ortaya çıkan yüce Osmanlı kültürünü beslemiş, onun temellerini oluşturmuştur.

Atalarımız Türkiye Türklüğü olarak, Türkistan Türklüğünün tarihi, kültürü ve medeniyetini öğrenme ve özleştirmeye büyük önem vermişlerdir, bu geleneği sürdürmek bizim kutlu görevimizdir.

Bu vesile ile tüm Türk İslam dünyasını milli birlik ve beraberlik temennisiyle selamlar; hürmetlerimi sunarım.

Saygılarımla

Prof. Dr. Juliboy Eltararov

Editör

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi
Cilt:3/Sayı:9/Ağustos /2016

ISSN:2148-2292.

Academic Journal of History and Idea
Volume:3/Number:9/August /2016

АКАДЕМИЧЕСКАЯ ИСТОРИЯ И МЫСЛЬ